

Folkehøjskolernes Forening i Danmark
Generalsekretær Niels Glahn

Departementet

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
Tlf. nr.: 32 92 50 00
E-mail: uvm@uvm.dk
www.uvm.dk
CVR nr.: 20453044

14. oktober 2016
Sags nr.:15/02772

Betalingsloven og kontanthjælpsmodtagere

Folkehøjskolernes Forening i Danmark (FFD) har den 13. april 2015 rettet henvendelse til dav. Undervisningsministeriet således:

"En elev, der melder sig til et langt kursus på 20 uger, oplyser ved indmeldelsen, at hun ikke modtager offentlig ydelse. Hun betaler for deltagelse i kurset 'af egen lomme'.

Da der mangler en måned af forløbet, kommer det frem, at hun alligevel har modtaget kontanthjælp under hele kurset.

Skolen kontakter kommunen og oplyser, at kommunen er forpligtet til at betale statstilskudsandelen efter reglerne i betalingsloven.

Kommunen nægter at betale og siger til sidst, at skolen må anlægge sag mod kommunen, hvis man mener, man har krav på pengene. At kommunen har sagt til den pågældende, at hun på eget initiativ kunne deltage i kurser, hvis hun selv betalte, gør ikke, at de er ansvarlige i forhold til betalingsloven.

Hvad gør højskolen i et sådant tilfælde?

Foreningens interesse er naturligvis at få afdækket det principielle i:

Kan en kommune undgå at betale efter betalingslovens regler, når en kontanthjælpsmodtager deltager i et langt højskoleophold. Uanset hvor meget kommunen siger, man har kendskab til den pågældendes aktiviteter?"

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling har til brug for besvarelsen af FFD's henvendelse forhørt sig hos Beskæftigelsesministeriet, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR), om kontanthjælpsmodtageres mulighed for deltagelse i uddannelse, idet beskæftigelseslovgivningen henhører under Beskæftigelsesministeriet.

Efter aftale med Beskæftigelsesministeriet kan Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling herefter afgive følgende vejledende udtalelse:

Efter betalingslovens¹ § 1, stk. 1, smh. stk. 2, nr. 1 og 5, er det kommunen, der afholder udgifter til uddannelse af modtagere af kontanthjælp, integrationsydelse og uddannelseshjælp.

Kommunens betalingsforpligtelse efter betalingsloven omfatter ikke modtagere af kontanthjælp, integrationsydelse og uddannelseshjælp, der på egen hånd deltager i undervisningen som beskrevet nedenfor.

En modtager af kontanthjælp, integrationsydelse eller uddannelseshjælp kan deltage i uddannelse, hvis kommunen giver uddannelsesforløbet som et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,² eller hvis kommunen godkender uddannelsesforløbet i henhold til bekendtgørelse nr. 1708 af 15. december 2015 om uddannelsessøgendes ret til integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik i særlige tilfælde.

Det fremgår af § 2, stk. 1, i bekendtgørelsen om uddannelsessøgendes ret til integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter lov om aktiv socialpolitik i særlige tilfælde, at en person, der modtager hjælp efter §§ 22-25 og 34 i lov om aktiv socialpolitik, med kommunens godkendelse kan deltage i undervisning svarende til folkeskolens 8.-10. klassetrin, i HF-enkeltfagsundervisning under 23 timer om ugen samt i anden undervisning, som ikke er godkendt som støtteberettigende efter lov om statens uddannelsesstøtte, og som ikke er led i en uddannelse, der berettiger til dagpenge på dimittendvilkår, jf. § 54 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v.

Det afhænger af det nærmere indhold i forløbet, om deltagelse i et kursus på en folkehøjskole, jf. lov om folkehøjskoler, er omfattet af "undervisning" som nævnt i bekendtgørelsens § 2, stk. 1. Det er kommunens opgave at vurdere, om undervisningen er omfattet af bekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Det er i givet fald endvidere en forudsætning for deltagelse i højskolekurset, at modtageren af hjælp er indstillet på at afbryde undervisningen for at udnytte et tilbud om arbejde, tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats eller anden beskæftigelsesfremmende foranstaltning, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.

STAR oplyser følgende:

"Der er ikke hjemmel i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik eller uddannelsesbekendtgørelsen til, at kommuner-

---

¹ Lov om betaling for visse uddannelsesaktiviteter i forbindelse med lov om en aktiv beskæftigelsesindsats m.m., jf. lovbekendtgørelse nr. 753 af 21. juni 2016.

² Jf. bekendtgørelse nr. 807 af 1. juli 2015 med senere ændringer.

ne kan afholde udgifter til uddannelse og herunder til deltagerbetaling for modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, som deltager i undervisning på egen hånd uden kommunens godkendelse.

Godkender en kommune før eller under et sådant undervisningsforløb i henhold til uddannelsesbekendtgørelsen, vil undervisningen være omfattet af kommunens betalingsforpligtelse i henhold til betalingsloven.³

Hvis kommunen vurderer, at undervisning, som hjælpsmodtageren selv har tilmeldt sig, kan godkendes i henhold til uddannelsesbekendtgørelsen, har kommunen således betalingsforpligtelsen. Hvis en borger, der selv betaler for undervisning, anmoder kommunen om at tage stilling til, hvorvidt undervisningen kan godkendes efter uddannelsesbekendtgørelsen, skal kommunen tage stilling hertil. Kommunen har ikke i øvrigt pligt til at godkende et undervisningsforløb – alene fordi kommunen har kendskab til, at hjælpsmodtageren deltager i et sådant; dog bør kommunen vurdere om deltagelsen er i overensstemmelse med rådighedsreglerne.”

STAR oplyser endvidere følgende i relation til beskæftigelseslovgivningen:

”Det afgørende er, at hjælpsmodtagere gerne må deltage i fx kurser på folkehøjskoler uden kommunens godkendelse, så længe de fortsat kan stå til rådighed for arbejdsmarkedet herunder deltage i tilbud som kommunen tilbyder.”

Kommunen skal ikke betale for uddannelsen, hvis modtagere af kontanthjælp, integrationsydelse og uddannelseshjælp på egen hånd deltager i uddannelsen, når det hverken er afgivet som tilbud eller godkendt af kommunen, forudsat at modtageren fortsat står til rådighed for arbejdsmarkedet. Uddannelsesinstitutionen vil i sådanne tilfælde kunne få tilskud, hvor dette følger af de almindelige regler i tilskudslovgivningen.

I tilfælde, hvor beskæftigelseslovgivningen indebærer, at deltagelse i et uddannelsesforløb kræver godkendelse fra kommunen, men hvor en sådan godkendelse ikke foreligger, vil spørgsmålet om, hvorvidt kommunen eller kursisten skal betale uddannelsesinstitutionen for uddannel-

---

³ Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling bemærker i den forbindelse for god ordens skyld, at det følger af betalingslovens § 2, stk. 4, at påbegyndelse af et uddannelsesforløb forudsætter, at der er indgået aftale om proceduren for betalingen mellem uddannelsesinstitutionen og kommunen (eller anden aktør), og af lovens § 4, stk. 1, at tilmelding til uddannelsesforløb for personer omfattet af lovens § 1, stk. 2, foretages af kommunen (eller anden aktør).

sesforløbet, eller om institutionen ikke har noget krav mod nogen af disse, bero på lovgivning uden for betalingsloven.

Spørgsmål om beskæftigelseslovgivningen kan rettes til STAR.

Ministeriet for Børn, Undervisning og Ligestilling skal afslutningsvist pege på den mulighed, at den enkelte folkehøjskole – hvis det efter omstændighederne skønnes hensigtsmæssigt – i forbindelse med indmeldelse beder kursisten om at give institutionen fuldmagt til på kursistens vegne at anmode kommunen om at tage stilling til, hvorvidt højskolekurset kan godkendes efter bekendtgørelsen.

Til orientering er endvidere vedlagt beskæftigelsesministerens svar på Beskæftigelsesudvalgets spørgsmål nr. 607 (Alm. del) af 15. september 2016.

Nærværende brev sendes i kopi til Beskæftigelsesministeriet, Kulturministeriet og Uddannelses- og Forskningsministeriet.

Den sene besvarelse beklages.

Med venlig hilsen

Ole Hvilsom Larsen

Kontorchef

Direkte tlf. +45 33 92 52 13

Ole.Hvilsom.Larsen@uvm.dk